

Recenzja I.

„Wytyczne leczenia uzależnienia od nikotyny” poruszają bardzo istotne zagadnienia, z którymi spotykamy się w codziennej praktyce lekarskiej. Szkodliwy wpływ palenia tytoniu na zdrowie, szczególnie na występowanie chorób układu krążenia, układu oddechowego i nowotworów jest powszechnie znany, jednak rzadko traktujemy uzależnienie od nikotyny jako chorobę, którą trzeba diagnozować i leczyć. Przedstawione rekomendacje pokazują, jak istotne jest zwrócenie uwagi na palenie tytoniu i wdrożenie odpowiedniego postępowania na każdym szczeblu opieki nad pacjentem – zarówno w opiece ambulatoryjnej, jak i podczas hospitalizacji. Wytyczne zawierają, bardzo istotne dla każdego lekarza praktyka, aktualne dane dotyczące nefarmakologicznego i farmakologicznego leczenia uzależnienia od nikotyny, ze szczególnym uwzględnieniem postępowania u kobiet w ciąży. Bardzo ważnym elementem wytycznych jest omówienie leków o udowodnionej skuteczności w zwalczeniu nałogu palenia tytoniu, a także przedstawienie wiarygodnych źródeł w internecie, z których może skorzystać osoba planująca rzucenie palenia. W przystępny sposób zostały przedstawione główne elementy walki z paleniem tytoniu, potwierdzone badaniami naukowymi. „Wytyczne leczenia uzależnienia od nikotyny” powinny dotrzeć do jak najszerszego grona pracowników opieki zdrowotnej, aby jak najszybciej mogły być stosowane w praktyce.

Dr n. med. Agata Bogołowska-Stieblich

Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Recenzja II.

I have read this document with both interest and pleasure. Interest, as it is dealing with issues of importance to all health care workers acting as professionals, family members, and even simply as people who smoke. With pleasure, as authors performed and presented it with expertise and professionalism.

It is also worth mentioning that the authors made an effort to use the best available evidence derived from Cochrane systematic reviews and transparently followed evidence to decision framework recommended by the GRADE Working Group in developing their guidelines.

It is obvious that for the considerable time this document will serve as a benchmark and a primary resource guiding the care of people with nicotine dependency. Therefore, it should be widely disseminated and made available for use by clinicians.

Sincerely,



prof. Roman Jaeschke

McMaster University, Hamilton, Ontario, Canada

Przeczytałem ten dokument z zainteresowaniem i przyjemnością. Z zainteresowaniem, ponieważ zajmuje się sprawami ważnymi dla wszystkich pracowników służby zdrowia działających jako profesjonaliści, członkowie rodziny, a nawet po prostu jako palacze. Z przyjemnością, jako autorzy wykonali i przedstawili to z fachowością i profesjonalizmem.

Warto także wspomnieć, że autorzy dołożyli starań, aby użyć najlepszych dostępnych danych naukowych pochodzących z przeglądów systematycznych Cochrane i w opracowaniu tych wytycznych w przejrzysty sposób wykorzystali kryteria opisane w Evidence to decision rekomendowanym przez GRADE Working Group.

Jest oczywiste, że przez dłuższy czas dokument ten będzie służył jako punkt odniesienia i podstawowe źródło informacji dla osób opiekujących się osobami uzależnionymi od nikotyny. Dlatego też należy go szeroko rozpowszechnić i udostępnić do wykorzystania klinicytom.

Z poważaniem



prof. Roman Jaeschke

McMaster University, Hamilton, Ontario, Canada

Recenzja III.

Trudno wyobrazić sobie nowoczesne państwo z dużym odsetkiem chorych uzależnionych od nikotyny oraz bez sprawnego systemu ich leczenia. Niestety w Polsce czeka nas, by zredukować bardzo dużą liczbę chorych i by skutecznie ich leczyć, jeszcze wiele starań i pracy. Warto też podkreślić, że prowadzenie edukacji i wdrażanie zaleceń w walce z epidemią palenia papierosów nierzadko utrudniają różne turbulencje wywoływane przez podmioty, które są beneficjentami obecnego stanu rzeczy. Dlatego niezwykle ważne jest dostarczenie polskim ekspertom z zakresu chorób niezakaźnych, w szczególności medycyny rodzinnej, psychiatrii, onkologii i kardiologii, jak również zdrowia publicznego, oraz politykom zdrowotnym klarownie i starannie zebranych obiektywnych argumentów dla dużo lepszej niż dotąd walki z tą chorobą. Takie zadanie w znakomity sposób spełniają opracowane przez wybitnych polskich ekspertów, którzy stanowią prawdziwie interdyscyplinarny zespół „Wytyczne leczenia uzależnienia od nikotyny”. Choroba ta stanowi przecież oddzielną jednostkę w XI rewizji międzynarodowej klasyfikacji chorób.

Zasadniczym atutem wytycznych są przyjęte założenia i metody jakie użyto w ich przygotowaniu. Otóż, uzasadnienia do każdej rekomendacji oparto w całości na najbardziej wiarygodnych i aktualnych danych biomedycznych na podstawie przeglądów systematycznych z Biblioteki Cochrane. Z kolei struktura dokumentu i prezentacja szczegółowych informacji w suplementach znacząco ułatwia lekturę i korzystanie z wytycznych. Dokument dostarcza też ważnych, niestety krytycznych, informacji o obecnym niewydolnym systemie w Polsce oraz dostarcza kluczowych argumentów na rzecz jego poprawy i reformy, w tym zmiany wyceny świadczeń w leczeniu uzależnienia od nikotyny. Nasz kraj jest zobowiązany do takich działań artykułem 14 Ramowej Konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu. Nie ulega wątpliwości, że wnioski Autorów dokumentu powinny stanowić kluczowy materiał dla decydentów wpływających na strukturę i finansowanie systemu ochrony zdrowia w analizowanym temacie w Polsce.

Prof. dr hab. n. med. Tomasz Zdrojewski

Gdański Uniwersytet Medyczny